

EKKLESIA

Ekklesia Amsterdam
zondag 26 januari 2020
Onuitsprekelijk verleden

De kaarsen aangestoken

Klein woord (VL 504)

Psalm 115 vrij

Dat is de vraag: waar is God?
Hem alleen is het antwoord.
Niet aan ons komt het toe.
Daar waar wij niets van weten,
'in zijn hemel' is Hij.

Goden genoeg, van zilver en goud -
monden waarin geen woorden,
ogen die je niet wenken
oren die maar niet horen
in hun neuzen geen adem
handen die niet tasten en strelen,
en geen kreet komt uit hun kelen
grote voeten - maar geen weg te gaan.
Dood als pieren hun bedenkers.
Waan je niet veilig bij niets.

Maar Gij zijt mijn Hulpe Tegenover
die mij aanziet. Gij van de Tien!

De Tien overwelmende
wakkerstotende lichtende woorden.

Van God-Ik-zal is de hemel -
aan de kinderen der mensen allen
heeft hij de aarde gegeven.

Niet de doden zingen
niet in hun stilte de doden
maar wij levenden, die nog leven.
Kome wat komt.

Kinderkring

Die zegt god te zijn (VL 202)

Mijn Broeder Vluchteling

Jacob Glatstein

Ik houd van mijn bedroefde God,
mijn broeder vluchteling.
Ik zit graag met hem op een steen
vertel hem alles woordenloos
zo zitten we daar, beiden perplex,
onze gedachten stromen in stilte samen.
Een ster licht op, een letter van vuur.
Zijn lichaam verlangt naar slaap.
De nacht ligt als een schaap aan onze voeten.

Mijn arme God,
hoeveel gebeden heb ik niet geprofaneerd,
hoeveel nachten hem geblasfemeerd
en mijn van angst verkilde beenderen
verwarmd aan de kachel van mijn intellect.
Hier zit hij dan, mijn vriend, arm om mij heen,
zijn laatste kruimel delend.

De God van mijn ongelooft is groots,
wat houd ik van mijn ongelukkige God,
nu hij menselijk is en onrechtvaardig.
Hoe verheven is deze trotse pauper
nu zelfs elk simpel kind rebelleert
tegen zijn woord.

*

Zachtjes spreek je tegen mij
over jezelf, mijn broeder vluchteling,
maar ik denk na over ons allemaal,
om het maar zo te zeggen:
hoeveel vernietiging kan een volk aan
om nog te kunnen geloven in herstel?

*Nu het in stof bijt
is mijn volk goddelijker dan ik.*

*Naties zullen zich nog buigen
voor hun lijden.*

Maar God, mijn broeder,
waarom heb jij mijn volk op die manier verhoogd,
door hun ongeluk zo te sterrenbeelden
over heel het firmament?

*Lijden, bloed, doorboorde handen,
de triestheid van bloedeloze aderen -
een kinderlijke fabel in dwaze bewoordingen.*

*Dat heb ik vermenigvuldigd met zes miljoen,
ik heb de fabel een moraal gegeven.
Mijn volk, mijn zoon, mijn droom zal bloeien
voor altijd gekruisigd aan een lichtende boom.*

Mijn God slaapt terwijl ik de wacht houd,
mijn vermoeide broer droomt de droom van mijn volk.
Hij is klein als een kind
en ik wieg hem binnen in de droom.
Slaap, mijn God, mijn broeder vluchteling,
slaap, en ga op in onze droom.

Vertaling uit het Engels: Kees Kok

Hoor mij, rest van Israël nr. 7. solo (VL 698)

Toespraak

Kees Kok

Ik zag een grote menigte (VL 447-448)

Intermezzo

mededelingen en collecte

Dienst van de tafel

Hier begint de dienst van de tafel
viering van eucharistie
ritueel van solidariteit
indachtig alle vermoorden:
laat ons bidden.

Alle denkbare (VL 550)

Moge het delen (Oomen)

Brood en wijn

Er is naast wijn ook een witte beker met druivensap bij de uitdelers links van het koor.

Mijn Zusje Chaje (Mayn Shvester Khaje)

Binem Heller (1906-1998)

Mijn zusje Chaje met haar groene ogen
mijn zusje Chaje met haar vlechten zwart
bij haar ben ik geboren en getogen
daar in die straat, dat huis met kromme trap.

Want onze moeder moest al vroeg beginnen
- de hemel nog gesloten en het licht nog grauw -
om een paar centen voor ons te verdienen
een broodje en wat kooltjes voor de kou.

En Chaje bleef dan altijd bij ons drietjes
zij voedde ons en hield bij ons de wacht
en 's avonds zong zij zulke mooie liedjes,
wij kleine broertjes sliepen altijd zacht.

Mijn zusje Chaje met haar groene ogen,
mijn zusje Chaje met het lange haar,
bij haar zijn wij geboren en getogen,
zelf was ze toen nog nauwelijks tien jaar.

Zij poetste, kookte en gaf ons te eten
ze waste onze haren en wees ons terecht,
maar met ons spelen, dat moest ze vergeten,
ons zusje Chaje met de zwarte vlecht.

Mijn zusje Chaje met de groene ogen
is door in reblinka als jodin verbrand.
En ik ben de enige van haar misjpoche
die over is, hier in het Joodse land.

Voor haar schrijf ik mijn liedjes in het Jiddisch
in deze wrede dagen, deze tijd.

Bij God, voor wie zij nu een enigst kind is,
zit zij daarboven aan zijn rechterzij.

CD *The Well* door Chava Alberstein and the Klezmatics
Vertaling: Kees Kok

Stilte

Voorbeden

Laat ons bidden:
Voor alle nabestaanden
die hun dierbaren verloren en verliezen
aan geweld, moord, terreur,
slopende ziekten -
tot in het derde en vierde geslacht.

Bij alles wat gebeurt (Oomen, nieuw)

In de hemel onze vader (VL 241)

Zegen

Om te zien een nieuwe aarde (Löwenthal, nieuw)